

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bibliotheca Rhetorum

In Quo Orationes Sacrae, & Panegyricae

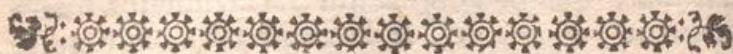
Le Jay, Gabriel François

Ingolstadij, 1726

De Peccato Lethali. Oratio IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71028)

*sum lucretur, anima verò sua detrimentum patiatur,
aut quanta dabit homo commutationem pro anima sua?*

DE PECCATO LETHALI.

ORATIO IX.

Non regnet peccatum in vestro mortali corpore. Rom. 6.

QUOD olim beatæ Catharinæ Genuensi contigisse legimus, ut animam lethalis peccati labe infectam cerneret; id utinam unicuique vestrum, Adolescentes Christiani, attentis ac diligentibus oculis liceret intueri! Nihil ego dicturus hodie de peccato mortali tantopere elaborandum arbitrarer in conquirendis vividioribus pigmentis, quibus fœdissimi illius monstri turpitudinem nativis coloribus adumbrarem. Sic enim mihi persuadeo solâ tristissimæ illius imaginis contemplatione ita percellendos esse vestros animos, nunquam ut inquinari vos illâ peste pateremini. Est enim peccatum lethale quiddam tam difforme, tam horrendum, ut profiteri Virgo sanctissima, quam laudavi modò, non dubitaret, eligendum à se lubentiùs, si daretur optio, vel ad ipsam mundi extinctionem calcare nudis pedibus ardentes prunas, quàm internam animæ peccato inquinatæ faciem iterum sustinere. At quoniam non est hic locus hujusmodi prodigijs, faxit Deus, ut validissima, quæ jam diducere conabor, rationum argumenta idem apud vos momentum habeant. Quæ
dum

dum ipse pro virili parte exequor, quæso vos, diligenter attendite.

Verùm quia dies me deficiat, si singula, quæ concitare peccato invidiam possunt, vel leviter delibare velim, tria tantùm ex omnibus persequar, quæ potiora mihi visa sunt, & majus apud vos pondus habitura confido. Igitur peccati lethalis gravitatem ex ipsa peccati natura primùm, deinde ex eo, quo fertur Deus in peccatum, odio; denique ex pœnis quibus divina iustitia peccatum afficit, æstimemus. Hæc tria pars Orationis triplex complectetur.

I. P A R S.

Ac primùm quidem peccati naturam investigemus. Quid peccatum putatis esse, Aolescentes? quã impressam animo teterimi illius monstri ideam hætenus habuistis? Nunquam fortasse satis expendistis quàm grandi vos obstrinxeritis piaculo, quoties lethale peccatum admisistis; intelligite nunc demum, quale malum peccatum est, atque utinam cognita mali gravitas vos à peccando deinceps deterreat!

Peccatum omne, atque inprimis peccatum lethale Dei offensa est, Dei injuria est, Dei contumelia est. Quid enim peccatum est, inquit Augustinus, nisi dictum, factum vel concupitur contra legem & voluntatem Dei; Ergo qui peccat, voluntati Dei resistit, imperium ejus detrectat, legem abjicit. Resistere autem legitimæ potestati, Dei supremique Domini imperium detrectare, Legislatoris sui leges contemnere ac refigere, quid hoc dicemus esse, si non summa Dei nostri, nostri Domini ac Legislatoris offensa, injuria, contumelia est? Terreno Principi non obtemperas, jugum excutis, leges, edicta transgredieris; læsæ continuò, violatæ ac contemptæ majestatis reus ageris, de ruderis in carcerem, gravibus supplicijs atque ad eò morte ipsa plecteris. Deus loquitur, audire negligis; jubet, non obsequeris; imperat,

rat, parere abnuis; & te Majestatis divinæ obrectatorem, contemptorem, violatorem inficiabere? An igitur arbitrabimur vel levius exigere Deum à nobis fervitutis, reverentiæ atque observantiæ monimentum, vel minùs diligentem eundem esse, quàm terreni Principes videantur, domini sui suæque gloriæ æmulatorem? Imò tantò crescit magis offensæ in Deum atque injuriæ gravitas, quantò majus pro jure suo obsequium repetit, & contemni se ac despici iniquius patitur. Hinc illæ, quas in singulis sacrorum librorum paginis legimus. Dei ipsius aut querelæ aut objuraciones; cum illudi se à peccatoribus, contemptui haberi, irrideri, contumeliâ affici, conculcari, rursus crucifigi, & novâ multari morte exoptulat.

Quantus porro ille est, in quem per peccatum sic insurgitur! Cogitate pulchritudinem illam, quæ omnes ad se rapiat voluntates; quam vidisse vel semel optabilius quiddam sit, quàm deliciis suavioribus per multa annorum millia ad satietatem frui. Repræsentate animo majestatem illam, cui servire sit honorificum magis, quàm toti mundo imperare. Reputate vobiscum bonitatem tantam, ut displicuisse illi grandius quoddam sit & minùs expiabile flagitium, quàm totius orbis in ruinam conjurasse. Hæc si velliceret assequi cogitatione, nondum tamen quantus sit Deus attingissetis. Igitur dotes dotibus, perfectiones perfectionibus adjungite: tot fingite vobis, quot fulgent in cælo sidera, quot atomi per inane circumvolitant, quot arenas mare complectitur; neque sic levissimam perfectionum divinarum imaginem adumbrabitis. Quantum illud est, ante omnia tempora extitisse, nullis locorum circumscribi finibus, nihil eorum, quæ olim eventura sunt, ignorare, supremum in res omnes creatas dominium exercere! Deus ille tamen, tantus, tam bonus, tam perfectus, Deus ille rerum omnium principium ac finis, cæli terræque artifex ac moderator, quem vidisse, quem posse-

disse

diffè summa felicitas est, per peccatum impetiur, proteritur, conculcatur.

At quis ille est, qui supremam infinitamque Majestatem attentare confidit: pulvisculus est, vermiculus est, vile mancipium est, uno verbo, homo est, in iniquitatibus conceptus, in peccatis natus, ex argilla lutoque confictus, & in cineres jam jam abiturus. Hominem dico inimicum Dei, servum Diaboli, cœlesti patriâ extorrem, spoliatum gratiâ & sempiternis ignibus mancipatum. Hominem dico, cujus in intellectu summa ignorantia est, in voluntate incredibilis perversitas, in facultatibus cæteris generalis quædam depravatio: hominem dico tot flagitiorum reum, tot malis affectibus corruptum, tot nominibus divinæ justitiæ obligatum. Ille, ille est, qui Deum lacescit ac provocat, qui voluntati ejus resistit, qui legem infringit, imperium excutit, qui denique, ut Jobi verbis utar, *adversus Deum, manum suam tetendit, & contra omnipotentem roboratus est.*

Age, age, infortunate Adolescens, dum obscœnis imaginibus oculos mentemque pascebas; dum pravos nequitiae magistros, avidis oculis amatorior libellos perlegebas; dum turpibus colloquiis liberius indulgebas; dum ambiguïs captiosisque vocabulis alienæ pudicitiae laqueos comparabas; dum res divinas risu jocisque ventilabas; dum præsens in templis corpore, alienus mente, oculos, vultus huc illuc circumferebas, dum inter sacra mysteria nugis, confabulationibus operam dabas; dum nullo peccatorum dolore, nullo melioris vitæ proposito ad Sacramentum Pœnitentiæ accedebas; dum inter confitendum intempestivo pudore correptus ulceratæ conscientiae virus occultabas; dum ad sacram mensam nullo pietatis sensu accumbebas; denique dum te, reclamantibus atque increpantibus nequicquam monitoribus, perniciosæ coniuertudinis vinculis astringebas:

stringebas; tibi ne venit unquam in mentem cogitare, eò te prorupisse temeritatis atque impudentiæ, ut in præpotentem rerum omnium dominum vile mancipium, in Creatorem tuum abjectissima creatura, in supremum vitæ necisque arbitrum tot scelerum reus insurgeres; ut apertas illi ininicitias declarares; ut gravissimam contumeliam inferres; ut, quantum erat in te, de folio Deum dejiceres & hærentem capiti ipsius coronam detraheres? *adversus Deum manum suam levavit, & contra omnipotentem roboratus est.*

II. PARS.

Et mirabitur postea quispiam, si tam incenso non in peccatum modò sed in ipsum peccatorem odio feratur Deus si tam impium, teste Spiritu sancto, quàm impietatem ejus execretur? Quo quid, amabo, ad detestandam peccati labem potentius afferri possit? Hoc etiam vestris animis defigite, nihil esse rerum omnium, quod Deus præter peccatum oderit; si peccatum ex orbe sustuleris, omnem divini odii materiem sustulisti. Ponite vobis ante oculos dura, quæcumque patimur, atque aspera, curas quibus argimur, labores quibus obruimur, casus ancipites & adversos quibus assidue conflamur, populares calamitates ac publicas, bellorum incendia, contagia morborum, imperiorum excidia, tot tamque diversas mortis facies, & cætera, quibus urgemur mala, quæ fugimus, quæ votis omnibus deprecamur, amolimur, quæ naturali odio ac penitus insito detestamur: hæc adeò non odit Deus, ut eorum auctorem se ac dupentatorem non dubitet profiteri, *erit in illum in Civitate inquit Deus quod dominus non fecerit Amos 3.* Fecit illa nimirum non vexandis ac torquendis hominibus, sed ut Medici prudentes solent, nostræ studio sanitatis, ut his quasi medicamentis purgati sensim
ac

ac curati, etsi cum aliquo dolore, tamen cum utilitate convalescamus.

Quid quòd nec in ipsis etiam Inferis quidquam est, quod præter peccatum oderit Deus; hoc uno inivsus nomine Diabolus est, hoc odiosus uno homo impius. Peccatum ex eorum animis erue; frigent ignes, æterna vis flammaram extinguetur: peccatum ex rerum natura depelle, labor omnis ac dolor evanescet. His Deus odiis, his pœnis, his suppliciis peccatum insectatur. Peccatum in se aggerat iras omnes, omnem divini furoris vim colligit. Finge tibi quempiam omnibus naturæ ac gratiæ dotibus cumulatum, meritis etiam & dignitate, si fieri posset, Beata Virgine superiorem: cogita sedentem illum in folio & ad ipsam Dei omnipotentis dexteram collocatum. Ille, si peccato se inquinare posset, si levissimam, quæ lethalis noxæ materia sit, cogitationem admitteret, hoc ipso momento, nullâ interjectâ temporis morâ suum amorem odio Deus commutaret; perfectissimum illud manuum suarum opus execraretur, deturbaret cælo, præcipitaret, & quamdiu scdâ illâ peccati labe pollutum videretur, nullam ipsi benevolentiam partem impertiret.

Id capis, id cogitas, id intelligis, Adolescens Christiane, quoties mortifero scelere te obstringis? attendis id esse apud te, quod unice Deus oderit? unum ex iis esse te, quos unice aversetur? Num id tecum reputas aliquando ac revolvis? unice Deo inivsus sum! Amat Deus fovetque cætera quæ video, quibus utor, in quibus versor; rebus etiam levissimis & abjectissimis, & rationis expertibus, & sensu carentibus amoris non nihil impertit: in me unum ac mei similes odia Dei omnia conversa & intenta sunt! Hac oppressus conscientiam, his stimulis, hâc cogitatione tacitâ confixus joculari possum, risum tollere, ludo indulgere, cibo, literis, amicis, negotiis tranquillè operam dare? Quid enim interest, si ma-

H

gistrorum

gistorum gratiâ floreo solers ac blandus adulator, infestum interim Deum habeo? quid refert, si clarus nobilitate, ingenii gloriâ & principe inter æquales loco, circumfluo studijs amicorum & famulantium obsequijs; Deo interim utor inimico & adverso? Quid juvat, si magnæ spei juvenis obversos omnium in me oculos, propensas omnium voluntates animis avertio, defixum interim in me Dei odium est? Magistris gratiosus, dilectus æqualibus, carnis meis, acceptus alienis, laudatus ab omnibus, uni abominatus Deo quid curem cætera? Miserum me, imprudentem, inconsultum! An stertere noctes integras, an somnos capere tranquillos possum divini odij securus? Interim dum dormio, illam divinæ justitiæ virgam super me vigilantem, ut Prophetæ verbi utar, illam ingruentem capiti meo procellam, non video, non sentio, non pertimesco! ubi mens, ubi sensus? consilium, ratio quò concessit? quò fugit?

HI. PARS.

Nunc ad eam, quam peccati lethalis severissimam vindictam Deus exercet, convertamus oculos: futurum confido, Adolescentes, nemo ut vestrum non obstupescat ac contremiscat totus, dum furoris divini tristissima in peccatores vestigia perspexerit. Ac primò quidem, ecce video innumerabilem cælestium Spirituum multitudinem, quos liberalis Dei omnipotentis munificentia, omnibus tam naturæ, quàm gratiæ donis cumulaverat, quos in suprema cæli parte inter exquisitissimas mentis delicias collocarat; quibus incredibilem vim ingenij, singularem sapientiam, pulchritudinem ex omni parte perfectam largitus fuerat; quos concreta labis expertes, sanctos, immortales & ad fruendum æterno Dei compectu destinatos creaverat. Video, inquam, infinitam illam beatarum Mentium multitudinem

tudinem è supernis sublimioris cœli partibus repente dejectam, in altissimas Inferorum voragines præcipitatam, in turpissimas, scdissimásque Dæmonum facies conversam! Causam inquirò tam subitæ, tam prodigiôsæ mutationis, quid demum intervenerit sciscitor; ipsum infortunatæ militiæ Principem compello; *Quomodo de cœlo cecidisti Lucifer? Isa. 14.* Ecce inter lamentabiles confusæ multitudinis gemitus & ejulatus tristissimam omnium vocem audio, peccavimus, iniquè egimus, adversus Dominum Conditorémque nostrum rebellavimus; actum est de nobis, manus omnipotentis Dei contra nos est, conterimur, affligimur, æternis irrevocabilibúsque supplicijs addicimur!

Quanquam, ô Deus, tam multi sunt illi, quos perdis, ut stellas cœli ipsásque maris arenas numero superent; parùm interest, omnes peccaverunt, unâ eâdemque ruinâ omnes involventur. At enim perfectissimum manuum tuarum opus destruis; inquinatum est peccati labe, perpetuis ignibus expiabitur. At quantula est noxa illa, quam una simpléxque cogitatio peperit? noxa illa noxa lethalis est, quam nullæ æternitate totâ pœnæ unquam eluent. Saltem, ô Deus, si quam ipsis pœnitendi moram permitteres! nunquam experti sunt prius vel suo, vel cujusquam periculo exemplum justitiæ tam severæ, nullus ad hunc usque diem tam rigidû supplicij metus, nulla suspicio inciderat! Te misera, te luctuosa tangat tot infortunatorum Spirituum conditio; moveantur misericordiæ tuæ viscera, neque perire in perpetuum sustineas, quos ad sempiternum nominis tui honorem condidisti! Agitur gloria tua, agitur pietatis tuæ commendatio; si perceris, siquam bonitatis partem impertieris, detestabuntur illi toto succedentium retrò temporum decursu errorem suum, non conticescent unquam magnificentiam liberalitatis tuæ, & illatam

semel majestati tuæ contumeliam æternis obsequijs reparabunt. Lata sententia est, inquit Deus, non revocabitur; peccaverunt, & in ipso momento detrudentur ad inferos æternas rebellionis suæ penas dolituri! Hic mihi cum Vate Regio exclamare liceat, ô vox! *vox Domini in virtute, vox Domini confringentis cedros!* Psal. 28. Vox horrenda, vox æternæ calamitatis artifex, quàm immensam infelicitum Mentium catervam disperdis, conteris, exterminas! Et tamen quis credat, vocem illam tam metuendam, tam formidabilem, tam exitiosam quotus est hominum qui pertimescat?

Immoremur hic paulùm, amabo vos, Adolescentes, & incredibilem nostram temeritatem atque amentiam expendamus. Ecce nobilissimis aulae suæ Principibus Deus non parcat; ecce purissimas mentes ob unjus cogitationis flagitium perpetuis castigat incendijs; non deterretur innumeris, perfectissimisque dotibus, quibus plenâ, ut sic loquar, manu cælestes illos Spiritus cumulaverat, quin suum ipse opus destruat, ac labefactet; nos interim viles contemptique Homunciones ex argillâ lutoque conficimus eandem illam majestatem repetitis laceffere flagitijs non desistimus! Quæ tandem illa confidentia nostra est? quid tam securos media inter justitiæ severioris exempla, tamque tranquillos facit? Illi tot ornatu naturæ, gratiæque muneribus nullum apud Deum indulgentiæ locum invenire potuerunt; nos tam abortu ipso, quàm toto vitæ tempore peccatorum infecti sordibus facilem ad iratum Judicem accessum habebimus: Illi peccati unjus conscij perbreve ad pœnitendum moram non impetrârunt; nos obtentâ toties multorum flagitiorum veniâ placabilem Deum experiemur? Deum illi supremum quidem Conditorem, at neque pro se passum, neque pro se mortuum offenderunt; nos suffixum in crucem, & inter cruciatus acerbissimos amoris nostri gratiâ
inter

interemptum illudimus ! An igitur existimamus Deum illum , qui pravitatem in Angelis suis tam immisericorditer emendavit , placatum nobis semper ac misericordem fore ? Nam cur spe futuri decipimur ? Discamus potius , Adolescentes , ex hoc primo divinæ justitiæ vestigio inexorabilem sceleris vindicem revereri.

Sed ad aliud divinæ ultionis exemplum intendamus oculos ; & peccatum in Adamo , ex quo prognati omnes sumus , totâque deinceps hominum serie vindicatum contemlemur . Verùm quàm multiplices , quàm variæ , quàm terribiles occurrunt unius flagitij pœnæ ! quàm rigidum se primi , quod in mundum prodijt , peccati vindicem Deus exhibuit ! Pensate enim animo illam malorum profluvium , quæ ex primi parentis scelere , tanquam ex fonte teterrimo in universum terrarum orbem promanavit : complectimini , si potestis , cogitatione vestrà omnes miseras ac calamitates , quibus vita hominum est obnoxia ; paupertatem , ignorantiam , perversitatem , morborum omne genus , famem , pestilentiam , tempestates , incendia , lites , jurgia , dissensiones , bella , cædes , vastitates , quidquid durum est , quidquid molestum atque asperum . Repetite memoriâ ab ipsa origine varias mundi ætates , quot hominum millia ferro , quot flammis , quot aquis perjerint . Congerite in unum cumulum atque aggerem omnia eorum cadavera , qui vixerunt ad hanc usque diem ; ossa ossibus imponite ; & in tristes illas reliquias seriò ac diligenter intuite , dicite ; hæc sunt peccati pœna : istam malorum omnium immensitatem unius peccati labes in mundum invexit : si Adamus abstinuisset à peccando , perpetuam sibi nobisque in hac vita tranquillitatem ac pacem , & perennem in hac altera felicitatem promeruisset . Quale igitur malum peccatum est , quod tam multis ab hinc sæculis Deus ulciscitur , &

ulciscendum adhuc non ad ultimam modò temporum omnium seriem, sed & æternitate totâ castigandum iudicavit! Quibus lachrymis dolendum peccatum est, quod tantam nobis cladem, tam exitialem ruinam attulit!

Deploramus quotidie graves vitæ hujus ærumnas, ipsam verò tot ærurnarum causam non detestamur! Dolemus accensas atque inflammatas toto orbe bellorum faces; accendit peccatum atque inflammavit. Querimus exulare pacem ac tranquillitatem; pacem ac tranquillitatem peccatum expulit. Dessemus difficultatem temporum, rerum angustias, tempestatum incommoda; hæc quanta, quanta sunt, peccatum induxit. Lagemus afflictâ innumeris morbis corpora, continuis sollicitudinibus ac curis mentem sauciata; afflixit peccatum ac sauciavit. Hæc tamen cum amarissimis lachrymis sæpè prosequamur, peccatum unum, absque quo foret, ut malis istis omnibus careremus, sicis aspiciamus oculis; &, quod multò pejus est, suspicimus ultrò, & amicum ipsi nostris in cordibus hospitium exhibemus.

Quòd si, nec isti, quos patimur quotidie, miserabiles peccatorum effectus eam vim habent, ut ingenerent animis vestris infinitum quemdam peccati horrorem ac metum; ad tertium vos provoco divinæ severitatis exemplum, quò nihil excogitari gravius aut acerbius possit; sempiterna flammaram incendia intelligo, quæ expiandis totâ æternitate impiorum flagitijs Dei omnipotentis furor succendit. Accedite igitur animis ad illa fumantium claustrorum spiracula: imò reperate Inferi, fauces vestras ad tempus, *ut descendant in infernum viventes, ne descendant morientes*, inquit Bernardus. Agite Adolescentes, intendite curiosos oculos; circumspicite aggestas cumulum in immensum densatasque hominum catervas medios inter rogos, nequicquam despe-

desperantium; audite gemitus, excipite lamentabiles querelas, singultus & ejulatus obstupescite. Contemplamini diligenter, & inter infinita reprobatorum millia fecernite ac dignoscite multos, quos vidistis, quibuscumque sub eodem tecto fortè vixistis, aut de quibus saltem centies audivistis. Quid illos, amabo vos, perdidit? cur ardent tot animæ in illis ignibus? cur illis supplicijs cruciantur, cruciabunturque semper? quid illas in istam malorum omnium voraginem adduxit? Unum, quod illic ardeat, lethale peccatum; quisquis peccato vel uno constrictus est, reus est æterni incendij; momentum unum delectationis pravæ cruciatûs acerbissimi æternitatem parit! Quot superbi homines, quot nebulones lascivi, quot sacrorum hostes ab ipso pœnæ nascentis mundi exordio medios inter flammaram rogos sepulti detinentur, qui nullum unquam patiendi finem invenient!

Interim Deus, cujus natura bonitas, animas illas videt, quas ad imaginem, similitudinemque suam condiderat, quibus sanguinis sui pretium liberaliter impenderat, videt, inquam, animas illas inextinctis depasci ardoribus, audit tristes gemitus, intuetur lachrymas, desperantium desideria contemplantur, nec flectitur tamen, nec movetur, nec parcit! Illa misericordiæ viscera, quæ ad levissimas vilium animalium necessitates cominoveri solent, nihil omnino sentiunt eorum gratiâ, quos paternâ olim benevolentiam complexus innumeris beneficijs cumulaverat! Magnam profectò & inauditam oportet esse peccati malitiam, quæ Deum ex se se tam bonum, tam beneficum, tam misericordem, in severum atque implacabilem judicem commutavit? *Pereat Samaria, inquit Propheta, quæ ad amaritudinem concitavit Dominum suum. Ose. 14. Væ vobis Adolescentes, si infinitam Dei optimi atque aman-*

tissimi misericordiam ad eas angustias unquam adigitis, ut aeternas irrogare vobis poenas sustineat.

Durum fortè videtur vobis, quòd infelicis animæ tristissima conditio nunquam flectere possit ad misericordiam Deum illum, quem offendit: at scitote tamen, tantam esse peccati lethalis gravitatem, ut, qui illud admiserit, levioribus, quàm par sit, mulctetur poenis. Non, si Deus multitudinem illam atque acerbitatem poenarum, quas singuli in Inferis Dammati patiuntur, in unam peccatricem animam effuderit, severus fuisse plus æquo dicendus sit. Ergo quid me fieret, si jam morerer, quem lethalis noxæ reum conscientia redarguit: ubi nunc essem, si me improvisus obruisset casus, antequam expiare lachrymis admissum scelus potuissem: arderem in incendijs, gemerem in supplicijs Inferorum civis, tenebrarum hospes, flammarum pabulum! Imprudens! an ego potui versari tamdiu in illo periculo? an in eodem diutiùs versabor? En peccatum me suo pondere ad inferos præcipitat: eò me Dæmon conatur impellere, vitam eripere omni momento paratus. Et tam vicinus aeternis supplicijs securus vivam? Ah! potiùs sustine, juste Iudex, ultricem manum; da brevem moram, per quam lugere possim tot delicta traductæ perperam juventutis, & præservidæ ætatis inconsiderantiam expiare. Neque enim satis intellexeram ad hunc usque diem, quanta peccato gravitas atque scditas adhæreret: non in mentem mihi venerat cogitare: esse peccatum lethale ejusmodi, ut mitius, quàm deceret, inter gravissimos Inferorum cruciatus puniatur. Nam si, quoties peccandi occasio incidit, diligenter maturèque perpendissem, nihil esse tam exquisiti apud Inferos supplicij, quod æquare peccati malitiam possit, num peccare toties tamque graviter sustinuissem?

Verùm

Verùm heu me! quantum absuit, quin funestifimam illam veritatem per memet ipse experirer? quàm sæpe in ipsa hujus præcipitij margine periculosos feci lapsus, quibus, nî me tua manus tenuisset, in hanc malorum omnium eluuiem nunquam emerfurus inde, proruiffem! Quas ergo tibi referam gratias, ô Deus, per quem incolumis etiamnum vivo, dum in alios minùs nocentes, quàm ego sim, rigidus suppliciorum exactor extitisti? Sed quo me deinceps pacto geram? Tène post tam illustria tuæ in me misericordiæ monimenta rursum offendam? eâne abutar impostero bonitate, quam mihi hætenus indulxisti? Ah! ne id patere, precor, ô Deus! quin potiùs, si quid esset adhuc in me, quod tibi displiceret, si quas in intimis animæ penetralibus peccati reliquias deprehenderes, totum illud sic confice, sic erue, sic expurga, ut purus atque integer ab omni peccati labe, suavissimâ conspectûs tui jucunditate frui aliquando possim.

DE

MORTE.

ORATIO X.

Pulvis es, & in pulverem revertèris. Genes. 3.

Quid esse dicam, Adolescentes, aut quo mortaliū fato fieri putem, ut cùm nihil frequentius obversetur oculis, quàm terribilis mortis
H s aspectus;